

Sygn. akt II UK 127/18

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku R. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 7 maja 2019 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 listopada 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

I. odrzuca skargę kasacyjną i oddala wniosek pełnomocnika wnioskodawcy ustanowionego z urzędu o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu na rzecz wnioskodawcy w postępowaniu kasacyjnym,

II. oddala wniosek pozwanego organu rentowego o przyznanie kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 listopada 2017 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] uwzględnił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. z dnia 23 marca 2017 r. i zmienił zaskarżony wyrok, oddalając odwołanie wnioskodawcy R. K. od decyzji organu rentowego z dnia 6 września 2016 r., odmawiającej przyznania prawa do wcześniejszej emerytury (pkt I), oraz odstąpił od obciążania

wnioskodawcy kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego za drugą instancję (pkt II).

Pismem złożonym w dniu 4 grudnia 2017 r. wnioskodawca zwrócił się do Sądu Apelacyjnego o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 29 listopada 2017 r. oraz doręczenie odpisu tego wyroku z uzasadnieniem (k. 126 akt). Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczono wnioskodawcy w dniu 27 grudnia 2017 r. (k. 137 akt). Wnioskodawca pismem z dnia 29 grudnia 2017 r. (prezentata - 2 styczeń 2018 r.) zwrócił się do Sądu Apelacyjnego w [...] o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do postępowania ze skargi kasacyjnej, dokumentując stan swoich dochodów. Postanowieniem z dnia 2 stycznia 2018 r. Sąd drugiej instancji ustanowił radcę prawnego z urzędu (k. 142 akt). Okręgowa Izba Radców Prawnych w [...] pismem z dnia 10 stycznia 2018 r. (prezentata 17 styczeń 2018 r.), poinformowała radcę prawnego K. K., że została wyznaczona pełnomocnikiem z urzędu dla wnioskodawcy (k. 145 akt). W dniu 24 stycznia 2018 r.

Sąd Apelacyjny doręczył pełnomocnikowi odpis orzeczenia wraz uzasadnieniem (k. 146 akt i nast.). Pełnomocnik wnioskodawcy wniósł od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną, złożoną w biurze podawczym Sądu Apelacyjnego w dniu 13 marca 2018 r. – jest to w związku z tym data wniesienia skargi kasacyjnej.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik organu rentowego wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania wraz z zasądzeniem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁵ § 1 k.p.c., skargę kasacyjną wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia stronie skarżącej orzeczenia z uzasadnieniem. Termin do wniesienia skargi kasacyjnej (wynikający z art. 398⁵ § 1 k.p.c.) jest terminem ciągłym, a więc kończy się z upływem dnia, który datą odpowiada dacie doręczenia orzeczenia stronie skarżącej (art. 112 k.c. w związku z art. 165 § 1 k.p.c.). Pogląd ten należy uznać za utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. postanowienie z dnia 11

sierpnia 1999 r., I CZ 106/99, OSNC 2000 nr 1, poz. 21; postanowienie z dnia 6 sierpnia 1997 r., II UZ 53/97, OSNAPiUS 1998 nr 15, poz. 467; postanowienie z dnia 23 sierpnia 2002 r., I PZ 72/02, Prok. i Prawo 2003 nr 3, str. 44). Nie budzi wątpliwości, że wyrok wraz z uzasadnieniem został wnioskodawcy doręczony w dniu 27 grudnia 2017 r., a co za tym idzie termin do wniesienia skargi kasacyjnej mijał 27 lutego 2018 r.

Wniesienie skargi kasacyjnej w dniu 13 marca 2018 r., było zatem dokonane po terminie, a termin ten nie został stronie przywrócony, strona zresztą nie składała takiego wniosku. Dwumiesięczny termin liczony od daty doręczenia stronie orzeczenia Sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem, wiąże również pełnomocnika tej strony, nawet w sytuacji gdy po tej dacie został ustanowiony pełnomocnikiem z urzędu. Wystąpienie przez stronę z wnioskiem o ustanowienie adwokata z urzędu pozostaje bez wpływu na bieg terminu do złożenia skargi kasacyjnej, nie powoduje jego przedłużenia, bądź przerwania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 1997 r., II CZ 35/97, OSNC 1997 nr 10, poz. 151).

Sprawdzenie zachowania terminu do wniesienia środka zaskarżenia należy do tego sądu, do którego (za pośrednictwem którego) wnosi się ten środek, w tym przypadku sprawdzenie zachowania terminu należy do Sądu drugiej instancji, który - zgodnie z art. 398⁶ § 2 k.p.c. – „odrzuca” (a zatem ma obowiązek odrzucić) na posiedzeniu niejawnym skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu.

Z wyżej podanych względów Sąd Najwyższy odrzucił spóźnioną skargę kasacyjną („skargę kasacyjną, która podlegała odrzuceniu przez Sąd drugiej instancji,...”) na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., stwierdzając że sporządzenie i wniesienie skargi kasacyjnej nie stworzyło uzasadnionej podstawy do przyznania pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu odpowiedniego wynagrodzenia, które co do zasady nie przysługuje, jeżeli skarga kasacyjna została odrzucona z powodu niespełnienia wymagań formalnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2001 r., I PKN 248/01, LEX nr 52256).

Wniosek organu rentowego co do zwrotu kosztów zastępstwa procesowego zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną podlega oddaleniu. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie stanowiskiem, w razie odrzucenia skargi nie należy

przyznawać kosztów postępowania stronie, która w odpowiedzi na skargę nie podniosła zarzutu, że skarga ta powinna być odrzucona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2013 r., V CSK 574/12, LEX nr 1375246).